

Walburgislezing 20 februari GR 20:00-22:00

Op een ochtend overlijdt een vrouw die een man, kinderen en kleinkinderen achter laat. Op haar sterfbed vertrouwt ze me haar liefde voor al haar kinderen toe. Ook diegenen die het haar niet gemakkelijk hebben gemaakt met hun verslavingen, schulden, moeizame relaties.

Of de parochie en ik voor haar man en haar (klein)kinderen kunnen blijven bidden en of ik de uitvaart pro deo zou willen doen. Al vijftien jaar lang komt mevrouw niet meer in een kerk, maar dat wil zeker niet zeggen dat ze er minder gelovig om is. Hun huis getuigt van haar Maria-devotie, overal hangen beeldjes, ikonen. Overal staan kaarsjes en fotos van overleden dierbaren. Nadat de arts is geweest om haar dood vast te stellen, arriveert de uitvaartondernemer in het inmiddels bomvolle kleine huis. Uit alle hoeken en gaten van stad en land zijn familieleden en vrienden gekomen. Ik zie jongens van de coffeeshops, uit het garagewezen, telefonie en de gemeentereinigingsdienst. Minstens zestien jaar aan uitgezeten gevangenisstraffen zit er bij elkaar. Ik zie kinderen tussen wie veel spanningen zijn. Samen lopen we naar buiten, achter de lijkwagen aan. Een Turkse familie deed ons dit eens voor, een jaar eerder in een andere straat bij het afscheid van het “opaatje van de straat” zoals hij genoemd werd.

Buren komen naar buiten en sluiten in stilte aan, Turkse moslims, Marokkaanse kinderen, Surinamers, een Antilliaan. We vormen een bonte stoet. De weduwnaar en ik gaan voor de stoet uit, eerst in stilte, later fluisterend en biddend. Een Wees gegroet, een gebed om ontferming voor moeder en haar nabestaanden. Een ex-criminele zoon - berucht in de wijk vanwege zijn vuisten die sneller en vaker spraken dan zijn mond – bedankt met tranen in zijn ogen - de kerk en de fondsen. Mooi wat wij voor zijn moeder en vader hebben betekend de afgelopen jaren. Of hij kan biechten. Mijn priester collega vangt hem die zaterdagmiddag hartelijk op in de Martinus. Opgelucht zie ik hem later door de wijk lopen. Bij de uitvaartsplechtigheid zit – naast een grote schare wijkbewoners en familieleden een hele delegatie trouwe Thuiszorgers. Jarenlang verzorgden zij de overledene tot op haar sterfbed met toewijding en liefdevolle zorg.

Bovenstaande is een voorbeeld uit het dagelijkse pastoraat in de wijken Klarendal/SintMarten en Spoorhoek. Het licht een tipje van de sluier van hoe samenwerking met collega's, ketenpartners, vrijwilligers en wijkbewoners er uit ziet. Vaak bestaan er veel dwarsverbanden en overlap tussen de verschillende basiswerkzaamheden van het buurtpastoraat en het Inloopcentrum. In onderstaande probeer ik aan de hand van de casus van de weduwnaar u iets te laten proeven en zien van de dynamiek en de verschillende lagen van het buurtpastoraat en Inloopcentrum. Het gaat er niet om dat u al de namen en familieleden probeert te onthouden – maar dat u probeert in gedachten mee te gaan de wijk in. Daarna zal ik nog wat vertellen over de context, zending en speciale opdracht van het buurtpastoraat en Inloopcentrum binnen de parochie.

Terug naar de weduwnaar. Wie loopt daar met zijn kleindochter tijdens de Sinterklaasviering het Inloopcentrum binnen? Ja. Precies. Samen met veel andere wijkbewoners en hun kinderen. Een fondsen-mevrouw organiseert de stklaasviering samen met mijn collega, de basisschool en nog een vrijwilliger. Met veel geïmproviseer en spontane hulp van de bezoekers zetten ze met elkaar een prachtig, chaotisch feest neer. Een feest met plaats voor velen, ongeacht culturele, etnische of religieuze achtergrond, armoede of opleidingsniveau.

En wie zit daar sinds enige tijd de eerste dinsdag van de maand bij Eetgroep SintMarten? Op zijn verzoek introduceren we de weduwnaar voorzichtig bij de Landenkookgroep in Klarendal. “We” is mijn collega, en een eveneens ingewijde en goed met hem bekende vrijwilliger en ik zelf. Een belletje, mailwisseling en live gesprekje met de altijd attente en hartelijke participatiewerker van Rijnstad gaat vooraf aan de daadwerkelijke eetgroepavond. Met deze participatiewerker onderhouden we korte lijntjes, zoals met veel andere ketenpartners. Een gegroeide vertrouwensband gaat hier aan vooraf en is voor deze vorm van werken onontbeerlijk. We delen lief en leed met elkaar. In het geval van de weduwnaar geven we de participatiewerker een soort sociale handleiding mee. Een vorm van diaconale mystagogie noemen wij dat vanuit het buurtpastoraat. Doordat wij de wijkbewoner al kennen, kunnen we de participatiewerker in dit geval als het ware inwijden in wie de ander is, wat zijn talenten zijn, valkuilen, uitdagingen, pijnpunten en gevoeligheden.

Zoals meneers suiker én alcoholverslaving. Een garantie dat het door deze bemiddeling goed zal gaan met meneer bij deze eetgroep hebben we nooit. Die illusie hebben we niet. En ja, het gaat enkele weken na de introductie bij de Landenkookgroep ook goed mis. Slaande ruzie. Onbegrip. Nog diezelfde avond automutieleert of beschadigt hij zichzelf en doet hij een zelfmoordpoging. Vanuit ons oogpunt van liefdevolle zorg en aandacht bieden, proberen we meneer een zo eerlijk mogelijke kans te geven om weer onder de mensen te komen in de wijk. Een eindje meelopen met deze beschadigde mens. Wij kunnen faciliteren, arrangeren. Maar meneer moet het zelf doen. Soms lukt dit wel en soms niet, en wanneer het niet lukt is het onze uitdaging om de schade voor meneer en zijn omgeving zo klein mogelijk te houden. Onze rol is om vertrouwen en geloof te blijven schenken en uitstralen, niet van hem weg te lopen, ook al gaat het keer op keer mis. We kunnen enkel hopen dat zijn vertrouwen in zichzelf en anderen weer een beetje mag gaan groeien.

Een ander dwarsverband is de Thuiszorg die ons belt en mailt wanneer het niet goed gaat met meneer. Of er weer eens een goed gesprek mogelijk is met meneer want hij kampt zo met schuldgevoelens en angsten. En of wij soms mee kunnen denken rondom een buurjongetje dat dreigt te ontsporen en hoe dat nou moet met de gezinsbegeleiding die ze krijgen. Want zoals het nu gaat werkt het voor geen meter, er is te veel onderling wantrouwen.

Een week na deze vraag van de thuiszorg kloppen de Thuisbegeleiding en zorgcoördinator bij ons aan om hulp van de Buurtservice voor een stevige opruimklus bij meneer thuis. Twee vrijwilligers van de Buurtservice staan twee dagen later puin te ruimen – wonder boven wonder samen met de zoons van meneer. Zoons die elkaar normaliter naar het leven staan. Een ervaren vrijwilliger had ze uitgedaagd op een zeer directe klarendalse manier. Of zij soms lepra hadden aan hun handen – dat ze niet mee hielpen? De Wijkwinkel wagen rijdt af en aan naar de Kraak met hulp van een vrijwilliger van Speeltuin De Leuke Linde. De wijk stelt op ons verzoek - de wagen beschikbaar voor bijzondere aangelegenheden wanneer mensen zelf niet over voldoende financiële middelen beschikken.

Een wijkagent die de weduwnaar al langer dan vandaag kent deelt zijn zorg met mij. Op een avond tijdens een nachtdienst treft hij meneer aan in een foute kroeg – totaal de weg kwijt. Omringd door allemaal foute lui. Wanneer meneer weer nuchter is, bezoekt de wijkagent hem en vertelt hem hoe hij hem eerder die avond aantrof. Het getuigenis van de agent komt binnen bij meneer. En dankzij een belletje van de agent naar een van de boeven die meneer lastig vallen, loopt de zaak niet verder uit

de hand en laten de boeven meneer met rust omdat ze nu weten dat ze in beeld zijn bij de politie.

Een buurvrouw van de weduwnaar vertelt mij in de tabakszaak in Winkelcentrum Klarendal dat zij de drugsverslaafde dochter van de weduwnaar heeft zien wegsluipen. Uit het huis van haar vader, met een antieke klok onder haar armen. Dit terwijl haar vader een paar dagen in het ziekenhuis ligt, vermagerd en met een vervelend hardnekkige longontsteking. Deze drugsverslaafde mevrouw is dezelfde vrouw bij wie dealers Sjaak en Klaas de laatste week gesignaleerd worden. Zowel Sjaak als Klaas zijn met HIV-besmet.

Op de koffie bij de verslaafde dochter van de weduwnaar uit ik mijn zorg over wat ik hoor over haar in de wijk. Alles is volgens haar bespreekbaar, ook al zitten er vandaag drie grote sterke kerels bij haar op de bank – die beleefd maar stoned naar me kijken. Een vierde man komt breed grijnzend met blinkende gouden tanden naar beneden gestrompeld, terwijl hij de rits van zijn broek sluit. “Wie is deze” vraagt hij aan de vrouw des huizes. “De pastoor, van wie ik altijd die kaartjes krijg”, antwoordt ze. “Zo, jonge pastoor. Past u hier op de wijk?” “Bidt u voor mij en mijn overleden broertje pastoor, en mijn moeder overzees?” Vraagt de man met de gouden tanden. Meneer is een bekende uit de drugscene, gewelddadig en waarschijnlijk ook bezig met vrouwenhandel hoor ik later. Even later komt er een mager en bibberend geblondeerd meisje naar beneden gelopen.

Mama noemt ze haar tijdelijke hospita – de verslaafde dochter van de weduwnaar. Drieëntwintig is ze, al jaren drugshoertje. Bekend bij politie en hulpverlening en te boek staand als hopeloos/niet meer te redden. Ik word onpasselijk, niet goed. Tot in mijn ingewanden geraakt. De wijkagenten kennen haar en haar tijdelijke gastvrouw goed. Hetzelfde geldt voor de woonconsulent van de woningcorporatie, haar propersona-begeleidster en het Veiligheidshuis van de gemeente. Maar ze kunnen niet veel voor haar betekenen zolang zelf niet open staat voor hulpverlening.

De drugsverslaafde dochter van de weduwnaar ontvangt wekelijks brood via vrijwilligers van Villa Klarendal. Al jarenlang. Oer-trouw brengen zij de broden, weer of geen weer. Brood dat zij op hun beurt weer krijgen van onder meer de Albert Heijn op de Klarendalse weg. Villa Klarendal verricht veel goede werken in de wijk, vaak in het verborgene. Zij bieden liefdevolle zorg en aandacht aan hun medewijkbewoners. En naast het brood van Villa Klarendal dat de drugsverslaafde mevrouw ontvangt, kan zij ook terecht bij Stichting Kruispunt – op de Spoorwegstraat, - voor een warme maaltijd.

Wanneer ik catechese kom geven op de basisschool tref ik een kleindochter van de weduwnaar aan. Met haar juffrouw onderhoud ik goede contacten. Beide kennen we haar ouders goed. Er is inmiddels een fijne vertrouwensband gegroeid. Bij een hoogoplopende ruzie in de straat, waardoor de hele klas onrustig is, schakelen we de wijkagent in om te helpen bemiddelen. De tussenkomst van de wijkagent maakt indruk. De kinderen hebben ontzag voor hem en zijn collega, ze kennen hen al uit de wijk. De rust keert weer terug op straat en in de klas. Maanden later schakelt het buurtpastoraat na overleg met de juffrouw de woonconsulent in van de woningcorporatie. We krijgen groen licht om de Buurtservice in te schakelen bij een klus bij de kleindochter van de weduwnaar. Om een tussenwandje te plaatsen zodat er van 1 kamer 2 kamers kan worden gemaakt. De corporatie sponsort de helft van de benodigde materiaalkosten – de kleindochter zit in diepe schulden. De PCI en een anonieme donateur schenken de andere helft. Nu hebben de zusjes een aparte kamer. Hopelijk zullen ze nu uitgeruster op school verschijnen.

Ik vraag de ambulante maatschappelijk werker mee te gaan naar een kennis van de weduwnaar. Bij deze kennis is van alles mis. Deze kennismaking verloopt zo natuurlijk en goed- dat dankzij het inschuiven van de maatschappelijk werker het contact met de gezinsbegeleiding ook weer gaat lopen. Het hele gezin sluit de maatschappelijk werker in de armen. Ze zijn van plan haar nooit meer te laten gaan. Zoveel liefde en goede zorg – ze weten niet wat ze meemaken met deze uit de hemel gevallen engel. Deze engel durft moeder wanneer het nodig is stevig beet te pakken en te omhelzen. Diepe indruk maakt het. Wanneer er korte tijd later een familielid op tragische wijze sterft komt ook de wijkagent weer in beeld. Stad en land belt hij af om moeilijk te bereiken familieleden bij de uitvaart te betrekken. Ook springt een fonds in om financiële noodhulp te bieden. Jaren later heeft de familie het nog over die engelachtige maatschappelijk werker, die lieve zorgzame wijkagent die er voor hen was in tijden van nood en deed wat hij helemaal niet verplicht was te doen maar dat toch deed, en die fondsen mevrouw. Iedereen die het maar horen wil vertellen ze dit goede nieuws dat hen is overkomen.

Voorzichtig groeit het vertrouwen van deze familie richting hulpverlening en overheid weer wat. Dit vertrouwen krijgt nog een extra boost wanneer een jaar later de woonconsulent van de woningcorporatie een huisuitzetting voorkomt, een dag voor Kerst.

Bij een buurvrouw van de weduwnaar weet mijn collega van het Inloophuis ook op het nippertje een huisuitzetting te voorkomen. Dankzij korte lijntjes en snel optreden tussen woningcorporatie en de Vincentius Vereniging. De Dullertsstichting zorgt voor nieuw meubilair en witgoed. De Parochiële Caritas Instelling - PCI-coordinator gaat aan de gang met een oud-tante die in een moeizaam BAC-traject zit. Hij slaagt er in te voorkomen dat zij uit het schuldsaneringstraject wordt gezet. Het College van Diakenen van de PGA - zorgt ervoor dat een zoon van mevrouw een nieuwe identiteitskaart kan aanschaffen zodat hij weer zichtbaar wordt voor de gemeente en een beroep kan doen op de voorliggende sociale voorzieningen.

Via de PCI-pastores regeling krijgt een overbuurvrouw van de weduwnaar 20 euro – voor nieuwe schoenen. Zodat ze in ieder geval met droge voeten haar kleinkinderen kan ophalen van school. Twee maanden loopt ze ook achter met het betalen van haar zorgverzekeringspremie en eigen bijdrage. Dit veroorzaakt haar veel stress, ze is aan het vermageren. Tot nu toe kwam ze altijd net aan rond. Maar nu lukt het even niet meer en haar schaamte is groot.

Een maatschappelijk werker van het Achter de Voordeur-project die werkt voor de woningcorporatie kunnen we snel inschakelen. Waardoor er snel weer meer rust komt bij mevrouw. Een vrijwilliger van de Buurtservice maakt een pc klaar voor mevrouw. Deze pc krijgen ze via de Arnhemse Uitdaging. Nu kunnen haar kleinkinderen ook bij haar school-opdrachten doen. En een van de meisjes krijgt via stichting Leergeld een pc voor bij haar moeder thuis. Op verzoek van haar basisschool juf komen later twee middelbare scholieren van de parochiële M25-jongeregroep¹ een keer in de twee weken bijles geven op school aan een groepje kinderen waaronder één van de meisjes. Ondertussen bij mevrouw thuis maken twee vrijwilligers nu ze er toch zijn ook de kachel en wasmachine even. Een andere vrijwilliger komt later haar tuin bij snoeien en een gordijnrails monteren. Een kaartjesschrijf-vrijwilliger van het Inloopcentrum stuurt mevrouw een kaartje om de moed er in te houden en later wanneer haar financiën weer op orde zijn een kaartje om haar hiermee te feliciteren. Mijn collega de coördinator gaat samen met een

---

¹ M25 is een groep gebaseerd op Mattheus 25, zie voor meer info: www.mtwentyfive.nl/default.aspx

vrijwilliger en namens woonconsulent en maatschappelijk werker met een amaryllis langs bij mevrouw. Om te vieren dat de stress nu weer even voorbij is.

De vertrouwensband met de familie van de weduwnaar blijft verder groeien wanneer collega een ontsprende kleinzoon vrijwilligerswerk aanbiedt. Een kleinzoon met wie het buurtpastoraat in contact kwam via de wijkagent die zoveel signaleert in de wijk. Het vrijwilligerswerk doet hem opbloeien, uit zijn schulp kruipen. Hij kookt nu wekelijks voor een groepje bewoners die nooit goede voedingsstoffen binnen krijgen omdat ze nooit vers voedsel eten – de Vincentiusvereniging betaalt dit projectje. Het vrijwill. werk doet hem goed en ook zijn ouders en broertjes en zusjes zijn blij dat het hem nu weer beter gaat. De nieuwe vrijwilliger sluit zich ook nog aan bij een vrijwilligersgroep. Want hij wordt enthousiast wanneer hij hoort van het Blijde Nieuws van andere vrijwilligers over een wijkbewoner die is opgegeven door het ziekenhuis. Een bewoner die na intensieve opruimhulp van de Buurtservice, Thuiszorg en maatschappelijk werk - langzaam weer herstelt en op krachten komt. Een verhaal dat via de website van de Buurtservice de ronde doet in de wijk als de wonderbare Opstanding van de meneer van de Kapelstraat. “Hij riekte al als de dode Lazarus uit het Evangelie” – maar is weer tot leven gekomen en heeft zich inmiddels aangemeld als kernvrijwilliger van de Buurtservice. Om wat terug te kunnen doen na de goede zorg die hij ontving.

Na het Eerste Communie feest van één van de kleinkinderen van de weduwnaar schuiven verschillende ketenpartners aan, een vrijwilliger van Villa Klarendal, buurtservice vrijwilligers en een lieve trouwe 76-jarige vrijwilliger van de Protestantse Gemeente Arnhem die al jaren op verzoek van het buurtpastoraat één van de kleinkinderen bezoekt om moeder wat te ontlasten en ondersteunen. Het is een grote reünie. Een feest waarbij we het leven vieren met elkaar. We proosten. Dat het het kleinkind goed moge gaan. Een stille bijdrage van een Arnheems fonds maakte dat er wat geld was voor hapjes zodat het ook een echt feest kon zijn.

Een nicht van het kleinkind op het feest vond het mooi dat bij de uitvaart een Wees Gegroet werd gebeden. Of zij dat ook kan leren. Haar buurvrouw sluit bij ons gesprek aan. De overleden oma was als een heilige voor haar en haar vriendinnetjes. Zij heeft haar ontvankelijk gemaakt voor Maria en het gebed waar ze rustig van wordt. In een viering later preek ik over dit prachtige feest. Een feest waarin ruimte was voor iedereen. Via fondsen geld kan ik het nichtje een boek geven over bidden en spiritueel leven, volgens de Regel van Benedictus. Later zit ze ineens in de kerk. Ontroerd door het koor en een vrouw die haar vriendelijk aanspreekt en een hand op haar schouder legt. Op het nadrukkelijke verzoek van dit nichtje van de weduwnaar koppelen we haar aan een vrijwilligster. Die nu haar mystagoog is. Een mystagoog is iemand die de myste of geloofsleerling leidt, invoert, inwijdt in de geheimen van de werkelijkheid en van het geloof, en inwijdt in de geloofsgemeenschap.

In de voorbeden bidden wij wekelijks in Arnhemse kerken voor bewoners van Klarendal, Sintmartens, Spoorhoek en Malburgen. We zijn weer een paar jaar verder. Een vriend van de familie van de weduwnaar die ik spreek leg ik de evangelietekst van over een paar weken voor. Op straat, voor zijn portiek. Onverbloemd, zonder enige aarzeling deelt hij zijn kraakheldere visie op wat er volgens hem in de lezing op het spel staat. Het is een verademing, verrassend. De drugsverslaafde dochter van de weduwnaar komt bij ons gesprek staan. Haar situatie is nog even perspectiefloos als toen. Ze heeft een blauw oog en een gekneusde rib. En ze is uit haar huis gegooid. We lachen met zijn drieën om de zwarte humor van mevrouw die vanwege haar gekneusde rib nu bijna moet huilen van de pijn. De wijkagent rijdt zwaaiend

langs in een burgerwagen, hij heeft een Ruud Gullitachtige pruik op, een collega zit naast een ingerekende wijkbewoner. We lachen ons een breuk om de potsierlijke pruik. De wijkagent wilde natuurlijk onherkenbaar zijn terwijl ze aan het posten waren om een boef in te rekenen. Mijn collega fietst nu ook zwaaiend langs samen met de Achter Voordeurwerker. Vermoedelijk op weg naar een mevrouw die van de week geïntimideerd en mishandeld is door haar ex. Een kerkwacht van de Martinus belt dat de volgende dag een bijzondere bezoeker bij onze Inloop langs gaat komen. Ze is van harte welkom bij de gastvrouwen van de Inloop. En desgevraagd kan de PCI kijken of ze in aanmerking komt voor een voedselpakket. Maar morgen weer een dag. Twee Buurtservice vrijwilligers komen nog vrolijk langs lopen gewapend met een bos bloemen. Om te vieren met en bij een oude mevrouw, dat de wit-verf klus er weer op zit. Mevrouw zorgt voor koffie en gebakje. Een fonds betaalt de bloemen en de verf voor de klus.

Zo. Ik hoop dat u nu een beetje een beeld heeft van het werk van het buurtpastoraat en Inloopcentrum. Vertrekpunt en voedingsbron om dit werk te doen is de wekelijkse Mis. Wekelijks weten we ons opgeroepen om na de Mis de wijk weer in te gaan. Om op te staan vanuit onze biddende houding en houding van inkeer waarin we Christus present hebben gesteld en zijn leven en werk in herinnering hebben geroepen. We worden in de Mis opgeroepen de kerkbanken weer achter ons te laten. Om de wereld in te gaan en in Jezus voetsporen te treden. Te gaan waarheen Hij ging. Te midden van de mensen en hun vreugde en verdriet. Indachtig ook de opdracht van het Tweede Vaticaans Concilie om het leven van mensen te gaan delen en de tekenen van de tijd te gaan verstaan. *Ita Missa est*. De mis is uit, ga heen en doet dit tot mijn gedachtenis. Opdat wij gelijk Christus mogen worden – Christus die wij zojuist ontvangen mochten in het teken van het Brood -. Een intentie waartoe de huidige paus Benedictus alle gelovigen opriep tijdens de Wereldjongerendagen in Keulen.

Het Buurtpastoraat en Inloopcentrum werkt vanuit de rust en ruimte biedende theologie dat de wereld vindplaats is van God. Een wereld waarin God allang te vinden is, een God die we dus ook niet krampachtig en hoogmoedig bij mensen hoeven te brengen – alsof wij Hem in onze broekzak hebben en vrijelijk over Hem zouden kunnen beschikken. Samen kunnen we op zoek gaan naar sporen van de levende God.

Immanuel – God midden onder ons. God, de schepper van hemel en aarde die ons de wereld geschonken heeft en toevertrouwd. Om hier samen zorg voor te dragen en verantwoordelijkheid voor te nemen. In onderlinge afhankelijkheid, interdependentie. Levend vanuit de gedachte dat we elkaar nodig hebben en dat we op elkaar aangewezen zijn, of we het nu willen of niet. Samen bouwend in de wijk – van onderaf op microniveau – de kath. Sociale leer spreekt in dit verband over het subsidiariteitsbeginsel – aan het sinds de komst van Christus definitief reeds aangebroken Rijk Gods. Waar recht en gerechtigheid nog tot stand moeten worden gebracht door Christus. De voltooiing van het Godsrijk ligt in de toekomst. En onze hulp heeft God hierbij hard nodig. Samen, zo geloof ik, – en alleen in en met Gods genade - kunnen we werken aan deze toekomst – zonder de illusie te hebben dat onze toekomst geheel en al naar onze wil is om te zetten -. Daar waar wij leven, daar woont de God van leven onder ons. Een vredesvorst, verzoener, maatje bij wie je je zelf durft te zijn.

Sporen van God die mogen oplichten – zoals de Torenvalk met zijn scherpe ultraviolette blik het uitwerpselen spoor van de woelmuis volgt die hem uiteindelijk leiden tot zijn prooi. Sporen van God die zichtbaar worden in de omhelzing van de

maatschappelijk werker met de moeder die het niet meer ziet zitten. Een voorbeeld van Amplexio Dei – omarming Gods. Sporen van God die openbaar mogen worden in de wijkagent die stad en land afbelt om te zorgen dat de familie compleet is om afscheid te nemen van een dierbaar familielid. Sporen van God in de brood bringers van Villa Klarendal, de hartelijke Inloop-gastvrouwen, de toegewijde en trouwe thuiszorgers. De vrijwilligers van de Buurtservice en de Bezoekgroep. De Kaartjesschrijvers. Maar ook in de zwarte humor van de drugsverslaafde dochter van de weduwnaar. Zwarte humor als teken van levens- en veerkracht. Sporen van God die zichtbaar worden in de vriend van de familie die niet wegloopt bij de uitzichtloosheid van de drugsverslaafde mevrouw maar de kracht en moed heeft met haar in gesprek te blijven. Gods sporen worden zichtbaar in de sinterklaas-actie, in het bemiddelen van woonconsulent, collega en de fondsen-mensen die huisuitzetting proberen te voorkomen, in het noeste werk dat de PCI doet op vrijwillige basis voor zoveel arnhemmers.

Ubi caritas et amor, deus ibi est. Waar vriendschap heerst en liefde, daar is God. Met de woorden van de franciscaan Hans van Munster zaliger: “Nooit heeft iemand God gezien, maar als wij elkaar liefhebben, woont God in ons en is zijn liefde in ons volmaakt geworden.” God die ons het grote voorbeeld stelt via zijn zoon. God die mens is geworden. Onvoorwaardelijk barmhartig en liefdevol. Een liefde die we niet eerst hoeven verdienen maar die er al is voordat we geboren worden. Niet om *wie* we zijn, maar om *dat* we zijn.

Iedere mens die we tegenkomen kan Christus zijn. Iedere mens moeten we dus met eerbied bejegenen. Deze gedachte is ook verbonden aan het beginsel uit de katholieke sociale leer rond de onvervreembare menselijke waardigheid van iedere persoon.

Als buurtpastores en projectwerkers werken we vanuit de presentiebenadering van professor Andries Baart, naar het voorbeeld van twee Utrechtse buurtpastores. Heel in het kort komt deze theorie van de presentie, neer op aansluiting proberen te zoeken bij de leefwereld van de mensen die we tegen komen in de wijk. En vanuit die aansluiting en de relatie die dan ontstaat kijken we waar behoefte aan is. Aandachtig luisteren, aanklampbaar zijn en liefdevolle zorg bieden op die plaatsen waar zorg nog ontbreekt is belangrijk. Het hebben van een lange adem, trouw zijn, het uithouden met de bewoner in situaties van uitzichtloos lijden, situaties waarin oplossingen of perspectieven van hoop niet altijd voor handen zijn.

Trots mogen wij staan in de voetsporen van een buurtpastor die vooraf ging aan ons werk hier in Klarendal. En natuurlijk de Zusters van Liefde – zoals de in Klarendal door bewoners zelf zalig verklaarde zuster Eleuthera die broden mee bracht onder haar habijt voor arme gezinnen. Ook denken we aan fraters en andere religieuzen en pastores.

Vijf kernelementen ontwaar ik mijn werk als buurtpastor:

1. Zielzorg of individueel pastoraat
2. Diaconaat (met nadruk op het bemiddelende karakter dat diaconie sinds de vroege kerk heeft)
3. Catechese op scholen
4. Opbouwwerk

5. Kerygmatisch of verkondigend aspect – via overwegingen in de kerken – ook in Protestantse kerken - waarin ik het werk van het buurtpastoraat en Inloopcentrum terugkoppel aan de lokale geloofsgemeenschappen.

Er bruist van alles in en rond het Inloopcentrum en buurtpastoraat. Voor de Buurtservice – ook met dank aan de Dullerts – kunnen we voor een paar duizend euro gereedschappen gaan kopen binnenkort. De stamtafel waarbij Buurtservice vrijwilligers hun activiteiten en klussen afstemmen met elkaar zorgt voor extra gezelligheid tijdens de Inloopochtenden en voor een grotere betrokkenheid en saamhorigheidsgevoel tussen de Buurtservice vrijwilligers.

Naast het Buurtpastoraat en Inloopcentrum Sint Maarten – en een professional aangesteld op projectbasis op basis van fondsen gelden zoals PIN/SKAN en anderen - in de drie wijken in Arnhem Noord heeft onze parochie ook buurtpastoraat in Arnhem-Zuid in de achterstandswijk Malburgen.

Wij buurtpastores zijn onderdeel van het pastoresteam van de parochie en de projectwerkers zijn ook teamlid. Allen aangesteld als een dienst van de parochie aan de wijk – ongeacht hun culturele, etnische of religieuze achtergrond. De parochie maakt ons werk financieel mogelijk. Daarnaast zijn we sinds begin dit jaar stevig bezig met fondsenwerving. Broodnodig want de parochie heeft een begrotingstekort van twee ton. De eerste vijf duizend euro voor dit jaar hebben we binnen van woningcorporatie Portaal. Naast gelden van de VVA en Zusters van Liefde voor ons kaartjes schrijfproject. Er zijn gesprekken met het fonds van de uitvaartonderneming Dela, Vrienden van SintMarten, de Arnhemse Stichting Bijzondere Noden, SKAN, PIN, Cordaid, Oranjefonds, Kaderfonds, Arnhemse uitdaging en Adviesbrigade. Alle hulp is welkom, ook van particulieren, bedrijven, verzekeringen. Volkshuisvesting en Portaal denken actief mee met onze zoektocht naar sponsoring en fondsen om onze werkzaamheden te bekostigen. Wellicht dat woningcorporatie Vivare nog zal gaan aansluiten.

Tot slot wil ik mijn dankbaarheid uiten dat de parochie via mijn persoon– door het organiserend comité van de Walburgislezing - de mogelijkheid is geboden van dit podium - om een onderdeel van het oecumenisch diaconale werk van de parochie Sint Eusebius onder uw aandacht te brengen. Ik weet me in een goede katholieke traditie staande van heerooms - en 'zustertantes' ?– die vroeger met fotos en souvenirs van hun missiewerk bij familie en vrienden in Nederland langs gingen om hun werk onder de aandacht te brengen en om zo geld op te halen via allerlei creatieve wegen - voor hun projecten. Deze traditie pak ik graag vanaf vandaag hierbij weer op. Mijn dank voor uw geduldige aandacht en blijken van betrokkenheid met ons werk de afgelopen jaren. Collega Lilian dank voor het meelesen en alle vrijwilligers, ketenpartners en wijkbewoners. Dank voor de fijne samenwerking tot nu toe!

Geert Rozema